

Egne, har været den mest konservative, nogen Minister har indtaget i den Tid, jeg har haft med offentlige Arbejder at gøre, og det har generet mangfoldige Steder. Jeg har det Haab, at den nuværende højtærede Landbrugsminister staaer med en helt anden Forstaaelse af disse Egnes Krav paa disse Omraader, og jeg nærer den Tro, at han vil se helt anderledes derpaa og ogsaa tage Hensyn til de Klager, som komme, og søge at faa Manglerne rettede paa bedste Maade. Jeg indrømmer, at Forholdene i disse Egne ere saa vidt forskellige fra sjællandske Forhold, at det maaske noget kan undskylde den tidligere Landbrugsministers Mangel paa Forstaaelse, men der burde efter min Mening have været taget Hensyn til de fremkomne Klager. Jeg venter og tror, som sagt, at den nuværende højtærede Landbrugsminister vil tage helt anderledes paa Forholdene baade med Hensyn til Statshusmandsbrug og med Hensyn til Udstykning af Jord, og jeg glæder mig derover paa de manges Vegne, hvem det kan komme til gode.

Under de foregaaende Dages Forhandlinger er der fremkommet mange Udtalelser med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt de 6,000 Kr. var nok eller man skulde gaa højere, og man har for at argumentere kørt op med Statistik og mange andre Argumenter. Den ærede Ordfører for Flertallet (Pedersen-Nyskov) nævnedes en Række Tal angaaende de oprettede Husmandsbrug og deres Udvikling, som jeg synes var ganske interessante. Jeg skal ikke trætte med mange Tal, og jeg skal paa Forhaand sige, at de ere ikke hentede fra den officielle Statistik. Jeg tror ikke paa den, jeg tror, den meget oftere forplumrer, end den refter, ligegyldigt, om det er det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen) eller det ærede Medlem fra Køge (Bransager), der bruger den. Disse Tal, som jeg har Lyst til at nævne, ere ikke mange, men de ere et Vidnesbyrd om, hvorledes Forholdene med Hensyn til Husmandsbrug, der bevæge sig indenfor Grænsen af de 6,000 Kr., ere i Midtjylland.

Jeg har i en Aarrække været Herredsvurderingsmand for Husmandskreditforeningen i den vestlige Del af Nørvang Herred i Vejle Amt. Jeg har benyttet Vurderingsprotokollerne der; de holde sig til den Besætning, som var paa Ejendommen den Dag, Vurderingen fandt Sted, og jeg har taget de 3 Aar — jeg havde ikke flere Protokoller ved Haanden —, der laa forud for, at Maksimumsgrænsen blev sat

op fra 6,000 til 8,000 Kr., og de 3 Aar, der fulgte efter, at denne Maksimumsgrænse blev sat op. Jeg skal da oplyse, hvordan Besætningsforholdene var indenfor den Gruppe af disse Ejendomme, som ere mellem over 5,000 og til 6,000 Kr. i de første 3 Aar og mellem over 7,000 og til 8,000 Kr. i de næstfølgende 3 Aar.

For de første Ejendommers Vedkommende, som fra December Termin 1900 til December Termin 1903, begge Terminer indbefattede, blev vurderede indenfor Nørvang Herreds vestlige Del, var der 46 Ejendomme — omtrent $\frac{1}{3}$ af alle de Vurderinger, der fandt Sted i den Del af Herredet — med følgende Besætning: 14 Ejendomme havde 1 Hest, 30 havde 2, 1 havde 3 Heste, og endelig havde 1 Ejendom 2 Trækstude. 2 af disse Ejendomme havde 2 Køer, 4 havde 3, 17 havde 4 Køer, 15 havde 5 Køer, 5 havde 6, 1 havde 7 Køer, og 2 havde 8 Køer. Disse Besætninger var, som sagt, til Stede den Dag, da Vurderingen fandt Sted, og jeg gaar nu over til de 6 Terminer, da Maksimumsgrænsen var sat op til 8,000 Kr. For 57 Ejendomme, hvilket ogsaa svarer til omtrent $\frac{1}{3}$ af samtlige Vurderinger i disse 6 Terminer, var der 14, der havde 1 Hest, 37 havde 2, og 6 havde 3 Heste. 2 af Ejendommene havde kun 4 Køer, 8 havde 5, og 10 havde 6 Køer, 11 Ejendomme havde 7, 13 havde 8, 5 havde 9, og 8 Ejendomme havde 10 Køer. Jeg nævner dette for det første for at vise, at man skal være noget varsom, naar man undertiden paa det løse karakteriserer disse Ejendomsvurderinger til Kreditforeningslaan som rent vilde. Disse Vurderinger rette sig jo efter Ejendomspriserne. Man kan nok paastaa, at de ere dyre for Statshusmandsbrug, men sikkert er det, at her have vi disse bestemte Tal og kunne paapege, hvorledes disse Ejendomme var stillede. Og det er ikke noget, der er enestaaende for denne Kreds. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det samme vil vise sig i alle de mange Vurderingskredse i Jylland.

I Anledning af den Klage, der har lydt i de foregaaende Dage, om, at det var rent forkert, at disse Statshusmands-lodder for en stor Del var komne til at ligge paa Udlodder, vil jeg sige, at saa omtrent alle de Lodder, jeg her har nævnt, komme ind under denne Betegnelse, thi det er paa Udlodderne, at denne Udvikling har fundet Sted. Jeg kan som en Kuriositet nævne, at den mindste og den største af disse Lodder næsten ere Hovedgaarde. Den